

Forslag

til

Lov om midlertidig ændring i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v.

(Tilskud til anerkendte arbejdsløshedskasser).

FremSAT den 27. november 1956 af *socialministeren*.

For 1955-56 fastsættes den i § 13, stk. 5 b), i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v., jfr. bekendtgørelse nr. 43 af 18. februar 1952, som ændret ved lov

nr. 379 af 15. november 1952, nævnte procentsats vedrørende kontingentets størrelse til $3\frac{1}{8}$.

Bemærkninger til lovforslaget.

Ved lov nr. 227 af 27. maj 1950 om ændring i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v. blev der bl. a. indført regler om ydelse af et særligt tilskud til børnetillæg og forsørgertillæg samt brændselshjælp til kasser, for hvilke det ville være særlig vanskeligt at bære disse udgifter uden tilskud.

Ydelsen af dette tilskud, der for hovedforsikringens vedkommende er omhandlet i lovens § 13, stk. 5 b)—e), og for fortsættelseskasserne i § 19, stk. 8, er betinget af, at vedkommende kasse dels har haft et forholdsvis højt kontingent, dels har haft en betydelig ledighed i det pågældende regnskabsår. Den førstnævnte betingelse er nærmere fastsat således, at det kræves, at det gennemsnitlige årskontingent skal have udgjort 3,5 pct. eller derover af den gennemsnitlige årsfortjeneste.

Spørgsmålet om de vanskeligt stillede arbejdsløshedskassers forhold har også senere været fremdraget. I rigsdagssamlingen 1952-53 blev der således af medlemmer af den socialdemokratiske folketingsgruppe fremsat forslag om, at der i finansåret 1952-53 af statskassen blev stillet et beløb af 28 mill. kr. til rådighed for arbejds- og socialministeren til fordeling blandt vanskeligt stillede arbejdsløshedskasser.

Lovforslaget blev ikke færdigbehandlet, men i fortsættelse af forhandlingerne om lovforslaget blev der nedsat en kommission til behandling af

spørgsmål vedrørende de vanskeligt stillede arbejdsløshedskasser.

Fra denne kommission er der til socialministeren afgivet en skrivelse af 26. november 1956, der findes aftrykt som bilag 1 til nærværende lovforslag.

Det fremgår af skrivelsen, at det må forventes, at det gennemsnitlige årskontingent i arbejdsmændenes arbejdsløshedskasse i året 1955-56 ikke vil nå op på 3,5 pct. af den for samme år beregnede gennemsnitlige årsfortjeneste, men kun på 3,44 pct. d. v. s. en så lille afvigelse som 0,06 pct. Arbejdsmændenes arbejdsløshedskasse vil således for året 1955-56 ikke efter § 13, stk. 5 b), blive berettiget til at modtage det nævnte særlige tilskud.

Det fremgår videre af kommissionens skrivelse, at kassen, hvis den ikke modtager tilskud som vanskeligt stillet kasse, ikke kan forventes at være i stand til at bestrive sine udgifter i indeværende finansår.

Der henvises i det hele til de i kommissionens skrivelse givne oplysninger om kassens forhold.

Repræsentanterne for Socialdemokratiet, Det radikale venstre og Retsforbundet i kommissionen har herefter indstillet, at der for året 1955-56 foretages en ændring af den i § 13, stk. 5 b), fastsatte procentsats, således at denne nedsættes til $3\frac{1}{8}$.

En sådan nedsættelse vil medføre, at Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse bliver berettiget til at modtage tilskud som vanskeligt stillet arbejds-

løshedskasse for året 1955-56 med ca. 36,9 mill. kr., og at kassen herefter må forventes at kunne bestride sine udgifter i indeværende finansår.

En nedsættelse af procentsatsen som nævnt vil endvidere medføre, at Kristelig Arbejdsløshedskasse vil blive berettiget til at modtage tilskud som vanskeligt stillet kasse for året 1955-56 med ca. 74 000 kr.

Regeringen finder det nødvendigt, at der bliver skabt udvej for, at Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse kan bestride sine udgifter i finansåret 1956-57, og finder, at det vil være naturligt at følge det af de nævnte medlemmer af kommissionen stil-

lede forslag om nedsættelse af den i arbejdsløshedslovens § 13, stk. 5 b), indeholdte procentsats.

I overensstemmelse hermed foreslås den i arbejdsløshedslovens § 13, stk. 5 b), nævnte procentsats for året 1955-56 nedsat til $3\frac{1}{3}$.

Det skal herved fremhæves, at der ved udarbejdelsen af forslag til finanslov for indeværende finansår er regnet med, at der også til Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse ville blive ydet tilskud som vanskeligt stillet kasse. Den foreslåede ændring vil således ikke nødvendiggøre bevilling udover den allerede foreliggende.

ARBEJDSLØSHEDSFORSIKRINGS-
KOMMISSIONEN AF 1953

Bilag 1.

København, den 26. november 1956.

Til socialministeren.

Ved skrivelse af 9. juni 1953 nedsatte arbejds- og socialministeriet arbejdsløshedsforsikringskommissionen med den opgave

- 1) at overveje og til arbejds- og socialministeren at afgive betænkning om, hvorvidt der for finansåret 1952—53 bør stilles et beløb af 28 mill. kr. til rådighed for arbejds- og socialministeren til fordeling blandt vanskeligt stillede arbejdsløshedskasser, og
- 2) at overveje og til arbejds- og socialministeren at afgive betænkning angående gennemførelse af sådanne ændringer i arbejdsløshedslovens bestemmelser, at der herigennem søges tilvejebragt en varig løsning af vanskeligt stillede arbejdsløshedskassers økonomiske forhold.

På et møde den 26. oktober 1956 har der i kommissionen været enighed om at forstå den førstnævnte opgave således, at kommissionen har skullet overveje, om der under hensyn til de nu foreliggende forhold måtte være grund til at indstille, at der af statskassen i finansåret 1956-57 stilledes et beløb til rådighed for socialministeren til fordeling mellem vanskeligt stillede arbejdsløshedskasser.

Man har ikke i finansårene 1953-54—55-56 fundet grundlag for at fremkomme med indstilling herom.

Kommissionen har i særlig grad haft sin opmærksomhed henvendt på Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse, der omfatter ca. 35 pct. af samtlige medlemmer af arbejdsløshedskasserne (pr. 31. marts 1956: 673 172), og som hidtil har haft en væsentlig større ledighed end de øvrige kasser i gennemsnit. Det kan således nævnes, at antallet af understøttede dage pr. medlem i Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i

1955-56 var 48, medens det for samtlige øvrige kasser i gennemsnit var 17. Endvidere gør der sig visse andre forhold gældende, der medvirker til i særlig grad at belaste denne kasses økonomi. Det kan således anføres, at forsørgere udgør en væsentlig større del af medlemmerne i Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse end i samtlige øvrige kasser under eet, ligesom der er et større antal børn pr. medlem i nævnte kasse end i de øvrige kasser under eet. Som følge heraf er den gennemsnitlige udgift til understøttelse pr. medlem i Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse højere end den tilsvarende gennemsnitlige udgift for de øvrige kasser.

Det skal endvidere oplyses, at Arbejdsmændenes gennemsnitlige årskontingent er væsentligt højere end gennemsnitskontingentet for samtlige øvrige kasser, nemlig i 1955-56 ca. 256 kr. mod ca. 116 kr.

I lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring § 13, stk. 5, b-e, og § 19, stk. 8, er fastsat regler for ydelse af særligt statstilskud til delvis dækning af udgifterne til børnetillæg, forsørgertillæg og brændselshjælp til kasser, der dels har et særligt højt gennemsnitskontingent i forhold til den gennemsnitlige årsfortjeneste, dels har en særlig høj ledighed.

Førstnævnte betingelse er nærmere fastsat således, at det kræves, at det gennemsnitlige årskontingent skal have udgjort 3,5 pct. eller derover af den gennemsnitlige årsfortjeneste i vedkommende regnskabsår beregnet efter reglerne i § 13, stk. 3. Det bemærkes herved, at tilskudet falder helt bort, hvis kontingentet ikke når op på den fastsatte procentsats, medens betingelsen om en vis ledighed er udformet således, at der er fastsat en graduering af tilskudet under hensyn til ledighedsprocenten. Bereg-

ningen af årsfortjenesten og dermed klarlæggelsen af, om den nævnte betingelse vedrørende kontingentets størrelse i forhold til årsfortjenesten er opfyldt, kan først ske efter vedkommende regnskabsårs afslutning og vil i reglen først kunne foreligge i den følgende november måned, når lønstatistikken, der tilvejebringes af Dansk Arbejdsgiverforening og Statistisk Departement, foreligger bearbejdet.

For Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse er forholdet det, at kassen til og med regnskabsåret 1954-55 har opfyldt betingelserne for at modtage de i § 13, stk. 5, b-e, og § 19, stk. 8, omhandlede tilskud.

Der foreligger endnu ikke, jfr. ovenfor, en endelig beregning af den gennemsnitlige årsfortjeneste for Arbejdsmændene i regnskabsåret 1955-56, men kommissionen har gennem arbejdsdirektoratet fra det statistiske departement fået oplyst, at den gennemsnitlige årsfortjeneste må forventes at blive beregnet til 7.432 kr. mod 7 418 kr. i 1954-55. Den således skete stigning i årsfortjenesten på 14 kr. vil bevirke, at kontingentet, der i 1955-56 har udgjort 5,00 kr. pr. uge pr. heltbetalende medlem og 2,60 kr. pr. delvisbetalende medlem, ikke vil have udgjort 3,5 pct. af årsfortjenesten, men kun 3,44 pct.

Det samlede kontingent i året 1955-56 har udgjort 62,1 mill. kr., og de manglende 0,06 pct. ville have udgjort kontingentbeløb på ca. 1 030 000 kr.

Formanden for Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse har i overensstemmelse med den på kassens delegeretmøde i oktober 1956 vedtagne henvendelse til regering og folketing udtalt, at der ikke kan skaffes midler tilveje ved at pålægge medlemmerne yderligere kontingentbyrder, idet medlemmernes økonomi i forvejen er spændt til det yderste. Han har herved navnlig peget på den ganske særlig vanskelige stilling for kassens mange arbejdsledige medlemmer. Det kan i denne forbindelse oplyses, at den gennemsnitlige ledighed i finansåret 1955-56 i Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse var 16,8 pct. imod 10,1 pct. i samtlige anerkendte arbejdsløsheds-kasser.

Om kassens økonomi kan det oplyses, at kassen i 1955-56 havde et driftsunderskud på ca. 15,6 mill. kr., skønt kassen i dette år fik

udbetalt tilskud som vanskeligt stillet kasse på ca. 31,1 mill. kr. — på grundlag af forholdene i 1954-55.

Efter de for kommissionen foreliggende oplysninger har Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i første halvdel af indeværende finansår været i stand til at opfylde sine forpligtelser på grundlag af indbetalte kontingenter og forskud på offentligt tilskud for det foregående finansår, hvilket tilskud normalt først udbetales i november-december det følgende år. Understøttelses- og administrationsudgifterne har i 1. halvdel af 1956-57 udgjort ca. 60,8 mill. kr., medens indtægterne incl. beholdningen pr. 1. april 1956 på ca. 25,2 mill. kr. i samme tidsrum har været ca. 67,2 mill. kr. Kassens beholdning pr. 1. oktober 1956 var således ca. 6,4 mill. kr., jfr. vedlagte på grundlag af oplysninger fra kassens hovedkontor udarbejdede kasseregnskab.

Med henblik på kassens stilling i 2. halvdel af indeværende finansår er udarbejdet vedlagte likviditetsoversigt. Man har herved medtaget understøttelsesudgifterne med samme beløb, som blev udbetalt i vinterhalvåret 1955-56 med tillæg af de pr. 1. april 1956 stedfundne satsforhøjelser. Endvidere er der regnet med det for indeværende finansår faktisk gældende kontingent, 5,30 kr. ugentlig for heltbetalende og 2,90 kr. for delvisbetalende medlemmer. Beregningen er foretaget for at udfinde kassens stilling, hvis den modtager tilskud som vanskeligt stillet kasse, hvilket tilskud ville udgøre ca. 36,9 mill. kr. Endvidere er regnet med fuld udnyttelse af mulighederne for forskudsbetaling af statstilskudet, jfr. lovens § 14, stk. 3.

Under de anførte forudsætninger må det skønnes, at kassen vil være i stand til at bestride sine understøttelsesudgifter også i 2. halvår af finansåret 1956-57, dog med en i forhold til 1. april 1956 væsentligt reduceret beholdning pr. 1. april 1957, nemlig anslået ca. 4,4 mill. kr.

Hvis derimod kassen ikke modtager tilskud som vanskeligt stillet arbejdsløshedskasse, må det forventes, at den, selv med forskud som anført, ikke vil kunne bestride sine udgifter i hele indeværende finansår.

Som foran nævnt vil kontingentet i 1955-56 efter de foreløbige oplysninger om årsfortjenesten ikke andrage de i lovens

§ 13, stk. 5, fastsatte 3,5 pct. af den gennemsnitlige årsfortjeneste som betingelse for, at kassen kan anses for vanskeligt stillet.

På finansloven for 1956-57 er der på § 15 IV. B. 4 og 5 optaget et samlet beløb på 26,7 mill. kr. til fordeling blandt de kasser, der bliver anset for vanskeligt stillet. Det samlede tilskud incl. den del, der endelig afholdes af det mellemkommunale refusionsforbund og den fælleskommunale udligningsfond, udgør 40,1 mill. kr. Ved finanslovsforslagets udarbejdelse har det været forudsat, at Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse ville være berettiget til at modtage tilskud som vanskeligt stillet kasse med 36,9 mill. kr.

Efter en foretagen beregning må det antages, at følgende arbejdsløshedskasser for finansåret 1955-56 vil opfylde betingelserne for at blive anset for vanskeligt stillet:

Brolæggernes, Gartneriarbejdernes, Handskemagernes, Hatte- og Buntmagerfagets, Stenindustriarbejdernes, Søfyrbødernes, Sømændenes og Tjernerens.

Det for disse kasser beregnede tilskud vil udgøre 2 017 000 kr.

Med en nedsættelse for finansåret 1955-56 af nævnte grænse til $3\frac{1}{3}$ pct. vil Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse for nævnte finansår kunne modtage det omhandlede tilskud.

En nedsættelse som nævnt vil samtidig medføre, at Kristelig Arbejdsløshedskasse, hvis kontingent påregnes at blive 3,41 pct. af den beregnede gennemsnitlige årsfortjeneste, også bliver regnet for vanskeligt stillet og derved berettiget til et tilskud på ca. 74 000 kr.

Kommissionen finder ikke, at der er grundlag for i indeværende finansår at yde en særlig støtte til andre arbejdsløshedskasser.

Socialdemokratiets, Det radikale Ven-

stres og Retsforbundets repræsentanter i kommissionen indstiller herefter, at kommissionens første opgave løses således, at der, for så vidt angår finansåret 1955-56, søges gennemført en ændring af det i arbejdsløshedslovens § 13, stk. 5 b, fastsatte forhold mellem det gennemsnitlige årlige kontingent og den gennemsnitlige årsfortjeneste for at muliggøre, at Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse for det nævnte finansår kan få udbetalt tilskud som vanskeligt stillet kasse. Idet der henvises til de foran givne oplysninger indstiller de nævnte medlemmer af kommissionen, at den nævnte procentsats for finansåret 1955-56 fastsættes til $3\frac{1}{3}$, idet det dog herved er en forudsætning, at kommissionen straks går videre med arbejdet vedrørende den anden til kommissionen henlagte opgave.

Repræsentanterne for partiet Venstre og Det konservative Folkeparti har vel ment, at der må tilvejebringes mulighed for, at Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse kan opfylde sine forpligtelser i indeværende finansår. Men de har ikke kunnet tilslutte sig den foran nævnte indstilling. De har givet udtryk for, at spørgsmålet burde løses i forbindelse med en samlet revision af tilskudsreglerne i arbejdsløshedsloven, og at arbejdet hermed bør fremmes mest muligt.

De samlede tilskud til vanskeligt stillede kasser for finansåret 1955-56 vil efter en foretagen beregning andrage:

Til de foran nævnte 8 kasser	2 017 000 kr.
Til Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse	36 900 000 -
Til Kristelig Arbejdsløsheds-kasse	74 000 -
I alt	<u>38 991 000 kr.</u>

af hvilket beløb $\frac{1}{3}$ afholdes af det mellemkommunale refusionsforbund og den fælleskommunale udligningsfond.

Wechselmann.

K. Kampmann.

Underbilag a til bilag 1.

Kasseregnskab for Arbejdsmændenes Arbejdsløhedskasse for tiden**1. april—30. september 1956.**

(Hovedforsikringen og fortsættelseskassen).

	mill. kr.		mill. kr.	mill. kr.
Beholdning pr. 1. april 1956	25,2	Understøttelse:		
Indgået kontingent	23,5	Dagpenge	47,2	
Forskud for 1955-56:		Børnetillæg	5,9	
Ordinært statstilskud	10,0	Ord. og ekstraord. brænd-		
Huslejhjælp	3,5	selshj. rest 1955-56	0,4	
Ekstraord. brændselshjælp	5,0	Huslejhjælp	5,6	
	<u>67,2</u>		<u>59,1</u>	
		Administration	1,7	
			<u>60,8</u>	
		Beholdning 30. september 1956		<u>6,4</u>

Underbilag b til bilag 1.

Anslået likviditetsberegning for Arbejdsmændenes Arbejdsløhedskasse for tiden**1. oktober 1956—31. marts 1957.**

	mill. kr.		mill. kr.
<i>1. oktober—15. november 1956</i>		Transport	22,4
Beholdning 15. oktober 1956	6,4	<i>Januar 1957.</i>	
Kontingent	9,0	Kontingent	6,0
Forskud på ref. af forts.hjælp		Forskud på tilskud for 1956-57 (lø-	
1955-56	8,0	bende år)	10,0
	<u>23,4</u>		<u>38,4</u>
Udgifter (omfattende underst. +		Udgifter	<u>28,0</u>
adm.)	18,0		<u>10,4</u>
	<u>5,4</u>	<i>Februar 1957.</i>	
<i>15. november—1. december 1956</i>		Kontingent	6,0
Kontingent	3,0	Forskud på tilskud for 1956-57 (lø-	
	<u>8,4</u>	bende år)	25,0
Udgifter	8,0		<u>41,4</u>
	<u>0,4</u>	Udgifter	<u>40,0</u>
<i>December 1956.</i>			<u>1,4</u>
Kontingent	5,0	<i>Marts 1957.</i>	
Rest tilskud for 1955-56 (herunder		Kontingent	9,0
forventet tilskud som vanskeligt		Forskud på tilskud for 1956-57 (lø-	
stillet kasse)	40,0	bende år)	30,0
	<u>45,4</u>		<u>40,4</u>
Udgifter	23,0	Udgifter	<u>36,0</u>
	<u>22,4</u>	Beholdning 31. marts 1957	<u>4,4</u>